

ningerne derom, men der stod ikke andet end, at det behøvede neppe nogen nærmere Begrundelse. Jeg har troet, at det kongelige Teater forfulgte et almennyttigt Formaal, hvis det ikke gør det, saa synes jeg heller ikke, at vi skulle understøtte det, og saa forekommer det mig, at naar der staar i Loven, at Finansministeren kan eftergive Afgiften, naar Forestillingerne finde Sted i almennyttigt Øjemed, saa bør Finansministeren gøre det her. Jeg siger nu dette i Spøg, for jeg ved godt, at det ikke er Meningen, og at man tager Ordet „almennyttigt“ i begrænset Betydning. Men det kan ikke nægtes, at det kongelige Teater er en almennyttig Institution. Dets Forestillinger kunne ej blot være til Lyst, hvorfor skulde vi ellers bevilge alle de Penge til det, lad os saa hellere lukke det i en Part.

Jeg vover ikke at tale om Kultur, thi det, jeg har hørt i Dag, har egentlig gjort mig ganske ked af det. Men for Resten er Kultur til en vis Grad en af de første Livsfornødenheder. De Herrer, som forstaa Latin, vide, at allerede i Romerriget, der ikke var helt blottet for Kultur, sagde man: Mennesket har to Fornødenheder: panem et circenses — panem betyder Brød, og circenses betyder Skuespil, som opføres i Cirkus. Det er altsaa en Om-skrivning af det, jeg mente; det er ikke gjort med Brødet alene; det kan være det første og vigtigste; men der maa noget mere til, og jeg kan ikke forstaa andet, end at naar man har en Institution som det kgl. Teater, maa man erkende, at det er en almennyttig, almen vigtig Institution, som maa opretholdes uden Hensyn til, om den bringer nogle Omkostninger. For saa vidt maa vi alle være med til Kulturen. Det lader sig heller ikke paastaa, at Teaterforestillinger kun ere en Fornøjelse, og det er der da heller ingen, der mener. Folk ere gaaede hjem fra Teatret saa mange Gange med gode Intryk, og de allerfleste, som overhovedet forstaa sig paa og ynde gode Teaterforestillinger, gode Operaer o. s. v., ville vistnok protestere imod, at de ikke skulde høre til den ganske nødvendige Kultur.

Medens jeg taler om dette Punkt, vil jeg gerne henlede Opmærksomheden paa et Misforhold, som jeg ogsaa ved andre Lejligheder har fremhævet, uden at jeg dog kan sige, at jeg har fundet noget videre Gehør — jeg tror heller ikke, jeg finder det nu. Jeg ønsker en nærmere Forklaring af den nævnte § 4, hvorefter Finansministeren

skal kunne eftergive Afgiften. Det kan jeg slet ikke forstaa Grunden til. Er det ikke lidt farligt, at Finansministeren skal kunne eftergive en lovlig Skat, som hviler paa Forestillinger? Han skal kunne eftergive eller nedsætte Afgiften, naar de finde Sted i almennyttigt eller velgørende Øjemed. Det kan man jo finde om alle Ting. Velgørende er i alt Fald den Teaterforestilling, som bringer en Mand nogen Indtægt, i alt Fald velgørende for ham, og almennyttigt kan man kalde alt muligt i hele den vide Verden. Jeg kan ikke forstaa, at Finansministeren skal kunne eftergive eller nedsætte en Skat. Det er en Skat, som vi, Regeringen og Rigsdagen, skulle disponere over, og som hentes fra de brede Lag, og den bør ikke vilkaarligt kunne eftergives. Det kan ikke nytte at sige, det er nødvendigt; thi det er ikke nødvendigt. Jeg kan ikke tro, man mener andet, end at de Forestillinger, som gives til Fordel for trængende, ikke skulle give Skat, og det, synes jeg, er meget smukt. Men lad os saa skrive det i Loven; det er jo ganske simpelt. Lad os skrive, at Forestillinger, Fremvisninger o. s. v., hvoraf hele Indtægten gaar til trængende, give ikke Skat. Saa var man fri for hele dette Væsen med Bevillinger o. s. v.

Jeg kan nu ikke lide, at Administrationen faar mere Arbejde end nødvendigt. For det første mener jeg nemlig, at vi skulle være fri for Administrationens Indblanding, naar vi kunne undgaa den; men dernæst tænker jeg lidt paa — og det staar i Forbindelse med Sparekommissionen —, at naar Folk ere rigtig venlige imod mig, som de ofte ere, og ville give mig Raad med Hensyn til Sparekommissionen, sige de altid: De skal tage fat paa Embedsmændene, de skulde afskediges alle sammen. Men samtidig sidde de samme Mennesker i Rigsdagen og bestemme, at Administrationen skal afgøre alting. Det er ganske kuriøst.

En Formindskelse af Embedsstanden kan kun fremkomme ved, at man stadig og konsekvent holder paa, at der ikke lægges flere Forretninger og mere Arbejde over til Administrationen end højst nødvendigt. Det er imidlertid saa langt fra, at denne Lov bliver præget heraf, at den tværtimod frembyder Eksempler paa det modsatte. I København f. Eks. opkræves Afgiften af Magistraten, og denne indbetaler to Trediedele til Statskassen og beholder en Trediedel selv for sin Ulejlighed. Uden for København derimod opkræves Afgiften af Politimesteren, der saa indsender den til